

ETIKAI KÓDEX

A PEDAGÓGUS ETIKAI KÓDEXE

A nevelési és oktatási munka felelős etikai cselekvés. Az Etikai Kódex nem illemszabályok gyűjteménye és nem is olyan kézikönyv, amely részletesen szabályozza a nevelők felelős cselekvését. Azokat az íratlan, de közmegegyezéssel elfogadott etikai normákat sorolja fel, amelyek mindenkor időszerűek.

1. A pedagógus személyiségével, munkavégzésével, pályájával kapcsolatos etikai normák

1.1.

A pedagógus egész személyiségével nevel, követendő pozitív erkölcsi mintául szolgál. Nyíltan vallja világnézetét, s tiszteletben tartja mások világnézeti elkötelezettségét.

1.2

Szakmai elhivatottsága, felkészültsége, kulturáltsága, munkamorálja példa értékű. Kellő önismerettel, önbecsüléssel, önkritikával rendelkezik. Igényli az emberi és szakmai megújulást. Munkájára a humanitás, a demokratikus gondolkodásmód jellemző.

1.3.

A pedagógus pályája során küzd az elszürkülés, az üres rutinból végzett munka ellen. A törvényi előírásoknak megfelelően, lehetőségeihez mérten önképzéssel gyarapítja, fejleszti a hivatása gyakorlásához szükséges tudását illetve képességeit.

1.4.

A pályakezdő pedagógus gyakorlottabb kollégáitól tanulva folytatja szakmai gyakorlati önképzését. Az idősebb pedagógusok, az intézményvezetők, a szaktanácsadók, szakértők kiemelten törődnek a kezdővel, és szakmai tanácsokkal segítik munkáját.

1.5.

Vezetői, szakértői, szaktanácsadói vagy vizsgálónői megbízást akkor fogad el, ha megszerezte az adott beosztás megkívánta gyakorlatot és szakismereteket, illetőleg ha vállalja ezek szervezett képzés formájában történő elsajátítását.

1.6.

A pedagógus munkájának lényege az, hogy tudását átadva, és a tanítványaiban rejlő képességeket kibontakoztatva hozzásegítse őket, az értékeket és javakat teremtő élethez. E munkafolyamatban a pedagógus a teljes személyiségével vesz részt, és a tanítványainak is a

teljes személyiségére hat. A tanítványokra való pozitív irányú hatni tudás a pedagógus legfontosabb kívánatos személyiségvonása.

1.7.

A pedagógus – a nevelőmunka eredményessé tétele érdekében - állandóan törekszik a saját személyiségének, képességeinek fejlesztésére, kiemelten a következő értékek tekintetében: emberszeretet, optimizmus, lelkiismeretesség, igazságérzet, megbocsátani tudás, nyíltság, türelem, empátia, önzetlenség, a másság elfogadása, áldozatkészség, önismeret, önkontroll és felelősségvállalás.

Fejleszti továbbá az együttműködési készségét, mivel a növendékeket nem egyetlen pedagógus részéről, hanem a nevelők közösségétől érik nevelő hatások.

Fejleszti a vezetői készségeit, így a döntésképességét, kreativitását, határozottságát, rugalmasságát, tudatosságát, szervezőkészségét, konfliktuskezelő, kommunikációs és problémamegoldó képességét.

1.8.

A pedagógus, mint minden ember, tévedhet, hibázhat. A hibák megelőzésére, illetve a kijavításukra törekvés azonban etikai kötelessége.

1.9.

A pedagógus felismeri és személyes megnyilvánulásaival képviseli a természettisztelő magatartást, a környezettudatos életvitelt.

1.10.

Állampolgári jogainak gyakorlását, társadalmi szerepvállalásait időben és térben határozottan elkülöníti a nevelőmunkájától.

1.11.

Maga is hozzájárul gyakorlati és elméleti munkásságával, valamint pedagógus szakmai szervezetekben kifejtett tevékenységével a nevelésügy fejlődéséhez.

1.12.

Magatartásában és megjelenésében példamutató. Az emberi kapcsolatokban segítőkész, kiegyensúlyozott és mértékletes.

1.13.

A nevelőtestület, nevelőközösség tagjai kölcsönösen megbecsülik, tisztelik egymást, hatékony munkakapcsolat kialakítására törekednek. Egymásról szülők és gyerekek, tanítványok előtt elmarasztaló véleményt nem nyilvánítanak. A felmerült konfliktusokat kulturáltan, megértéssel, az okok megszüntetésével próbálják megoldani.

1.14.

Az iskola területén, illetve iskolán kívüli iskolai tevékenységek ideje alatt a káros szenvedélytől tartózkodik. Megbotránkoztató, a közízlést sértő magatartástól mentes életet él.

2. A nevelő-oktató munka etikai normái

2.1.

A pedagógus a gyermek, tanuló egyéniségét és emberi méltóságát mindenkor tiszteletben tartja, nem bántalmazza, nem alázza meg.

2.2.

A pedagógus eljárásait a tanulók életkorához, egyéniségéhez és mentális képességeihez igazítja; semminemű olyan tevékenységet nem fejt ki vagy nem kezdeményez, amely káros hatással lehet a növendékek testi vagy lelki épségére.

2.3.

A döntéseit a tanulók érdekeit és érdeklődését szem előtt tartva hozza meg.

2.4.

Érvényre juttatja az intézmény nevelési programjában megfogalmazott nevelési elveket, eljárásokat.

2.5.

A pedagógus törekszik a nevelés során keletkező konfliktusok megelőzésére, feloldására. Segítséget nyújt a növendékek személyes konfliktusainak, problémáinak megoldásában.

2.6.

A tanulókkal és csoportokkal a kötelező foglalkozásokon kívül is foglalkozik, szabadidős programokat szervez és azokon részt vesz.

2.7.

A tanulók szüleivel kapcsolatot kezdeményez és tart a nevelés összehangolása érdekében, tiszteletben tartva a szülők elsődleges felelősségét a nevelésben.

2.8.

Segíti a tanulók pályaválasztását.

2.9

A tanulók bántalmazásáról, ellátatlanságáról, gondozatlanságáról, testi, lelki, erkölcsi veszélyeztetettségéről szerzett információkat eljuttatja az intézmény vezetőségéhez és az erre szakosodott szakemberekhez, szervezetekhez. Szociális, mentális problémák észlelése esetén segítséget nyújt, illetve kapcsolatot teremt az ellátó szervekkel.

2.10.

Az éves nevelő-oktató munkája tervének megvalósulását figyelemmel kíséri, és szükség esetén felülvizsgálja. Felkészül a foglalkozásokra, tanítási órákra, és gondoskodik azok megszervezéséről. A foglalkozásokat pontosan tartja meg.

2.11.

A tanítás-tanulás folyamatában egyaránt ügyel a tananyag megértésére, elsajátíttatására, a gyakoroltatásra, fejlesztésre, az alkalmazásra, a rendszerezésre, az ellenőrzésre és az értékelésre.

2.12.

A dolgozatokat, írásbeli munkákat rövid időn belül kijavítja, és egyénileg értékeli.

2.13.

Felkészít az iskolai tanulmányokkal összefüggő vizsgákra. Felkészít a tanulmányi versenyekre, felkészítés nélkül nem küldi versenyre a tanítványát.

2.14.

Felkészülten részt vesz a helyi nevelési és egyéb intézményi dokumentumok megalkotásában és jóváhagyásában, a tankönyvek és taneszközök kiválasztásában.

2.15.

Akkor fegyelmez vagy büntet, amikor szakmai szempontból ezt tartja a legcélravezetőbb pedagógiai eljárásnak. A fegyelmezés és a büntetés a munkafegyelmet és a közös tevékenységet zavaró, valamint a saját és a mások fejlődését gátló, romboló cselekedetek megítélése az iskola nevelési programjában foglaltaknak megfelelően történik.

3. A tanulóval való kapcsolat etikai normái

3.1.

A pedagógus kapcsolata a diákokkal mester-növendék kapcsolat. Arra törekszik, hogy pozitív érzelmeket közvetítő, elfogadó, elsősorban a gyermek testi, szellemi, erkölcsi növekedését előmozdító, önmegvalósítását szem előtt tartó, azt segítő nevelő legyen.

3.2.

Az erkölcsi kérdéseket, az értékeket tekintve az intézmény nevelési programjában foglaltaknak megfelelően, a nevelőtestülettel egységben lép fel.

3.3

A pedagógus magánéleti vagy állampolgári problémáit nem viszi a tanulók közé.

3.4

A tanulót nem alázza meg, nem gúnyolja, testi fenyegetést nem alkalmaz.

3.5

Saját tanítványát vagy az iskola más tanulóját magáncéllal munkára nem kéri és nem készíteti.

3.6

Kíváncos, hogy a pedagógus saját gyermekét intézményes keretben ne tanítsa. Amennyiben ez a helyi körülmények folytán elkerülhetetlen, saját gyermekét a többi növendékkel azonos bánásmódban részesíti, és semmiféle jogtalan előnyhöz nem juttatja.

4. A szülőkkel való kapcsolat etikai normái

4.1.

A pedagógus és a szülő kapcsolata egyenrangú személyek partneri kapcsolata, amely csak egyetlen területen, a pedagógia kompetencia területén aszimmetrikus. Itt – szaktudása alapján – a nevelő vezető szerepe érvényesül.

4.2.

A kapcsolat alapja a kölcsönös tisztelet és megbecsülés.

4.3.

A szülői értekezleten a pedagógus csak az egész tanulócsoportot érintő kérdéseket, gondokat, feladatokat tárgyalja. Nem minősíti, nem szidja az értekezlet előtt egyes növendégeit.

4.4.

Családlátogatáskor, fogadó órákon és egyéb személyes alkalmakkor teljes körű információt nyújt a szülőnek, és maga is információkat gyűjt a gyermekről.

4.5.

A szülőkkel folytatott egyéni beszélgetések során elhangzott családi vonatkozással bíró információkat szigorúan titokban tartja.

4.6.

Pénzgyűjtést nem folytat. Amennyiben ez az intézmény szabályai szerint mégis lehetséges, csak a szülők teljes körű egyetértésével teszi. A pénz felhasználásáról pontos elszámolást készít a szülőknek.

4.7.

A szülők munkáját saját céljaira térítésmentesen nem veszi igénybe.

4.8.

A szülők anyagi helyzetének ismeretében, ahol szükséges, kezdeményezi a szociális segítségnyújtást.

5. A pedagógus szakmai kapcsolatainak etikai normái

5.1.

Szakmai kapcsolataiban az értékek tisztelete, a kollégák megbecsülése és a pedagógushivatás iránti elkötelezettség dominál. Aktívan részt vesz iskolánk szervezeti kultúrájának alakításában.

5.2.

Részt vesz az intézmény közéletében; alkotó módon közreműködik az értekezleteken, részt vesz a döntéshozatalban, intézményi szintű feladatokat vállal.

5.3.

Folyamatos kollegiális munkakapcsolatot tart és együttműködik a nevelőtestület tagjaival nevelési és szakmai kérdésekben. Érdeklődik kollégája munkája iránt, tapasztalatait megosztja.

5.4.

Nyitottan fogadja a nevelőtársak szakmai észrevételeit, akár elismerők, akár kritikusak rá nézve. Saját szakmai megállapításainak korrekt módon ad hangot, akár elismerők, akár kritikusak másokra nézve.

5.5.

Méltó módon képviseli az iskolát és a pedagógus hivatást. Minden jogos eszközt igénybe vesz az iskola és a szakma jó hírének öregbítésére. Sem tetteivel, sem nyilatkozataival nem csorbítja az intézmény hírnevét.

6. Titoktartás etikai normái

6.1

A pedagógus titoktartási kötelezettsége van mindazon információkra vonatkozóan, amelyek tanítványaival és azok hozzátartozóival kapcsolatosak. Ezen információkat csak a gyermek érdekében tevékenykedő személynek vagy intézménynek adhatók át, megfelelő körütekintés és felelős döntés mellett.

6.2

Az iskola életével kapcsolatos belső információk szolgálati titkot képeznek.

A TANULÓ ETIKAI KÓDEXE

Azokat az elvárásokat foglalja össze, melyek az iskola tanulóinak többségi akaratát, a szülői szervezet és a nevelőtestület elvárásait tartalmazza. Iskolánk minden tanulójától elvárható, hogy életkorának megfelelően a kódex szabályait betartsa és eszerint viselkedjen a tanítási órák alatt, a szünetekben és minden iskolai és iskolán kívüli rendezvényen.

1. A pedagógus által elvárt etikai szabályok

1.1.

A tanuló kötelességének érezze, hogy rendszeresen tanuljon, óráról órára való készüléssel és önképzéssel fejlessze tudását. Képességeinek megfelelően igyekszik a tananyagot megérteni, nem feledkezik meg az ismeretek elsajátításáról, az anyag gyakorlásáról és az állandó ismétlés szükségességéről sem. Tudomásul veszi, hogy a tanulás saját érdekét szolgálja, ezért a lehető legtöbb (féle) ismeret elsajátítására törekszik.

1.2.

Az iskolában tanítás előtt illetve tanítási órákon pontosan jelenik meg. A tanórákon felkészülten és fegyelmezetten vesz részt.

1.3.

Nemcsak tanáraival, hanem iskolánk valamennyi dolgozójával a tisztelet és a megbecsülés jegyében alakítja kapcsolatait.

1.4.

Tervei, céljai megvalósulásáért megtesz minden tőle telhetőt. Önkritikusan viszonyul saját munkájához, azt állandóan ellenőrzi. A külső ellenőrzést, értékelést nemcsak elfogadja, hanem további munkájában tanácsnak illetve iránymutatásnak tekinti.

1.5.

Részt vesz tanulmányi versenyeken, és nyilvános szerepléseken. Lehetőségétől és képességétől függően társainak segítséget nyújt. Társai között hátrányos megkülönböztetést nem alkalmaz, társai egyéniségét, emberi méltóságát tiszteletben tartja.

1.6.

Szüleit az iskolai eseményekről pontosan, rendszeresen és elfogulatlanul tájékoztatja.

1.7.

Az iskola hagyományai szerint a tanterven kívüli/szabadidős programokon részt vesz.

1.8.

Közreműködik saját környezete alakításában, rendben tartásában, illetve az iskola helyiségeit, eszközeit rendben tartja, rendeltetésszerűen használja. Az iskola rendezvényein az etikai,

alapvető erkölcsi normákat figyelembe véve jelenik meg, az iskolai ünnepségeken az alkalomhoz méltó öltözékben jelenik meg.

1.9.

Az iskola házirendjének minden pontját ismeri és betartja.

1.10.

A tanári szobába csak indokolt esetben léphet be, a naplót csak engedéllyel viheti el a tanáriból.

1.11.

A tanuláshoz nem szükséges tárgyat ne hozzon magával senki, ezért anyagi felelősséget nem vállalunk!

1.12.

Az iskola munkahely, ezért életkorhoz és munkához illő ízléses, tiszta ruhában megfelelően ápoltsággal, gondozott hajviselettel jelenjen meg a tanuló!

1.13.

A mobiltelefont tanórán kikapcsolt állapotban tartja.

1.14.

Színházban és más kulturális programokon alkalomhoz illő öltözetben jelenik meg, és kulturáltan viselkedik.

1.15.

Az osztálykirándulásokon úgy viselkedik, hogy ne hozzon szégyent sem magára, sem társaira, sem kísérőire.

1.16.

Az ebédlőben és a közös étkezések során sorban áll, nem lökdösődik, betartja a kulturált étkezés szabályait.

1.17.

Tárgyai, az iskolába hozott értéktárgyaira (kabát, pulóver, mobil, stb.) vigyáz, nem hagyja őket gazdátlanul kallódni.

1.18.

Szünetekben nem ír/másol házi feladatot, nem rohangál a folyosón, nem szórja szerte-széjjel mindazt, ami feleslegessé vált számára.

1.19.

A mosdóban ügyel a higiéniai szabályokra.

1.20.

Rágógumizni tilos!

Aki az etikai kódex szabályai ellen vét, az a jó ízlésű többség akaratát hagyja figyelmen kívül, megfosztja magát attól, hogy a józan gondolkodású többséghez tartozónak érezze magát, és ezzel automatikusan kizárja magát közösségi rendezvényeinkről. (kulturális programok, disco, színházlátogatás, kirándulás, farsang...)

Jelen etikai kódexet az iskola tanulói, szülői, tanári közössége együtt alkották meg.

A benne foglaltakat, annak betartását és betartatását aláírásukkal igazolva elfogadják.

Nyíregyháza, 2013.03.05.